

Mi értelme van?

Ezt a kérdést igen sok helyzetben és sokféle embertől hallhatjuk. Alighanem magunk is feltettük számolatlanul életünkben. Sőt, az egyéneknek saját életükkel kapcsolatban is egy elég gyakori kérdése, amit nem jó kedvükben teszünk fel, mert olyankor látni véljük életünk értelmét a szerzésben, sikerben, szórakozásban, kedvtelésekben, örömeinkben. De mikor ezekben elszegényedünk, akkor áll elő a fogas kérdés, hogy mi értelme és igen gyakran ilyen összefüggésben, hogy „így” mi értelme? Sokan élnek úgy életüket, hogy rengeteg dologra nem kapják meg a „mi is az értelme” válaszukat. A dolgok természetéből fakadóan azonban, akár életünk utolsó perceiben is megvilágosodhatunk, hogy mi is volt földi pályafutásunk értelme, vagy mi lett volna, de talán még mindig lehet, pedig már kezem, lábam mozdulatlan, szinte akaratom sincsen, de a „miért”-nek felcsillanása nagy kegyelmet hoz el.

De most tegyük félre az ennyire súlyos dolgokat, a hétköznapiak baja is olykor eléggé keserves tud lenni. Sokszor tesszük fel ezt a kérdést, mikor valamely előttünk álló feladat meghaladja erőnket, lehetőségeinket, erőforrásunkat, anyagi helyzetünket. Részben bölcsnek érezhetjük magunkat, hogy időben átláttuk a kudarc esélyét és könnyebb utak felé kacsingatunk, ahol olcsóbban mérjük a sikert. Ennél már keményebb dió, mikor belevágtuk a fejszénket valamibe, de kihúzni már nem tudjuk és kínlódunk a helyzettel, hogy legalább szabaduljunk belőle. Ez még mindig a könnyebbik eset, legfeljebb egy tuskót és egy jó szerszámot veszítünk rajta. De van, hogy könnyednek látszó terepnek vágunk neki, amiről menetközben derül ki, milyen ingoványos és a közepén döbbenünk rá, hogy ez rossz ötlet volt, de akkor már sem előre, sem hátra nem tudunk mozdulni. A könnyű sikerrel kecsegtető kirándulásról kiderül, hogy nem csak értelmetlen, de határozottan életveszélyes, még veszteségek árán sem lehet belőle szabadulni.

Eddig viszonylag ismerős helyzeteket soroltam fel, ahol a vak is látja, milyen veszélyesen is tud kanyarogni életünk, a bölcsőbbek még azt is megsejtik, hogy jobb óvatosnak lenni, nem minden az, aminek látszik, finoman fogjunk neki bárminek, hogy menekülő utunk legyen vagy még ésszerűbb nem befogni olyanba, ahol nem száz százalékos a siker.

A világnak nagyon nehéz eladni azt a képet, hogy nem csak olyan értelemben nem minden az, aminek látszik, hogy sosem tudhatjuk előre sorsvonalunkat, de azt pláne nem vagyunk képesek megítélni, hogy mi is a siker és mi a kudarc és egyáltalán a kiszámíthatatlan útjainkon jövő akadályokkal mi a dolgunk.

Akik már több kalandban részesültek és eléggé nyitottak a tapasztaltak átgondolására, azok sejthetik, hogy nem mindig ott van a legtöbb gyümölcs, ahol látszólag a legnagyobb a siker. Ehhez nagyon elfogulatlannak és előítélet mentesnek kell lenni, hogy az emberek a rossz dolgokban is észrevegyék a jót, ugyanakkor a jó dolgokban is megérezzék a kockázatokat, csapdákat.

A látszólag értelmetlen helyzeteket többnyire azért tartjuk annak, mert anyagi, világi értelemben ott nem néz ki babér számunkra, vélhetjük erőfeszítéseinket haszontalannak, jótetteinket pedig kifejezetten üldöztöttek. Sokszor lehet az az érzetünk, hogy minél nagyobb a jóakaratum, annál keményebb az ellenállás, annál komolyabb büntetések várnak ránk, ezért el is mehet a kedvünk attól, hogy a jót tegyük, marad a haszonelvűség, hogy legalább hasznunk legyen. Akik ezt az utat választják, mert itt remélik a könnyebbséget, azok életük másik felét fordíthatják arra, hogy megtapasztalják, rossz irányba fordultak, jóllehet igen csábító volt az az ösvény.

Az, hogy az életben mely tevékenységünk értelmetlen, az nem a tevékenységünkéből fakad, hanem a hozzáállásunkból. Tevékenységeinknek mi adunk értelmet. De ha csak az anyagiakban való gyarapodásban, a sikerben, az elismerésekben, a trófeákban látjuk az értelmet, akkor sajnos tevékenységeinket is ezek határozzák meg és képtelenek leszünk igazán értékes és valóban említésre méltó cselekedetek, sőt a dolgunk, a kötelességünk végrehajtására.

Sokszor túlbecsüljük magunkat előre és visszatekintve is. Azt gondoljuk, mi értünk el valamit életünkben vagy a világban és még csak a hála gondolata sem merül fel, miközben csak egy szalmaszálat tettünk odább, de Isten munkája mozdította meg a hegyeket. Máskor valóban, mi végezzük el a munka dandárját, Isten billentett csak meg egy szalmaszálat. Ugyanúgy, anélkül nem áramolhatott volna be az Atlanti óceán a Földközi tenger helyére. Úgy gondolom, szinte sosem vagyunk tisztában, hogy a történetekben mi volt a mi közreműködésünk és mi volt ténylegesen Isten munkája. Sokszor még a többi ember szerepét sem vagyunk hajlandók elismerni és magunknak könyveljük el a dicsőséget. Pedig ők láthatóbbak magunk és a világ számára is.

Értelmesebb kérdés a „mi értelme” helyett, hogy „Isten akarja vagy sem”? „Ha az Úr nem építi a házat, az építők hiába fáradoznak Zsolt. 127.”, mondja az Írás. Erről mesélhetnének a dévai kőművesek. Ehhez azonban szorgosan kell fürkésznünk az Ő akaratát és ha felismerjük, megcselekedni az Ő dicsőségére és a mi üdvösségünkre. A világ ezen olykor értetlenkedik, miért megyünk oda, ahol nincs esélyünk, miért viszünk oda szeretetet, ahol mindenki vagy fél vagy gyűlölködik? Miért nem ítélkezünk a bűnösök felett és miért imádkozunk érettük? Sok hasonló, világi szempontból értelmetlen dolgot lehetne még sorolni, amiért az égben írják fel az ilyen kelekótyák neveit.

Katonaságnál, ha parancs volt, hogy meszeljük ki az eget, nem az lehetett a kérdés, minek és hogyan, hanem milyen színűre? Ez a fajta engedelmesség, alázat készsége ismeretlen a mai világban, ahol az egyénnek mérhetetlen jogai vannak beleszólni olyanokba, amelyekhez halvány fogalma sincs és megtagadja a parancsot, ha éppen nem győzik meg olyanról, amit nem is képes felfogni. Vajon hány ember nyugszik a temetőben, akikre rákiabáltak, hogy „Állj!” vagy „Fékezz!” és cselekvés helyett visszakérdezett, hogy ugyan miért? A Szentírásban is vannak ilyen szereplők. Ha nem is vált mind sóbálvánnyá, de leckét azért kaptak. Határozottabb szülők is ércesebben szólnak, mikor utasításukra vagy kérésükre a gyermekeik kérdéssel válaszolnak, hogy miért kell? Azért mert én kérem.... Isten, bár minden szülőnél jobban szerető Atyánk, ezt másként kezeli, amiről Jónás tudna beszámolni a cethal gyomrából.

Ha Jézus elének áll és kér valamit, ami nagyon extrém, akkor megkérdeznénk, hogy mi értelme? Pál, mikor megvakult és Jézus csak annyit mondott, hogy menj Damaszkuszba és ott megkapod az eligazítást, akkor valahogy nem jutott eszébe megkérdezni, hogy ugyan miért?

Ugyanakkor, Isten szándékában élő emberek nem a vakhittel követik Isten akaratát, hanem azzal a tudattal, hogy értelmüket messze meghaladja az, amit Isten akar, az Ő tervei ember számára lekövethetetlenek, de van annyi tapasztalásuk, hogy a látszólag legértelmetlenebb utasításnak is világra szóló jelentősége van és Isten dicsőségét szolgálják és üdvösségüket nyerhetik el általa, ha jelentősnek látják a következményeket, ha nem. Miként a szentek egy része is nagy látványos dolgokat művelt a világ szemében, de sokan nem a mutatványaikkal, dicsőségeikkel lettek szentek, hanem az alázattal, kitartással, ahogy csinálták éppen a legjelentéktelenebbnek látszó dolgokat.

Jó, de hogy ismerhetnénk fel Isten akaratát, miként lehetünk abban biztosak, különösen, hogy gyakran még a legnagyobbak is megtévedtek és összekeverték a maguk akaratával? Ez bizony nem egyszerű, ezért kell tanulni Isten nyelvét és ismerkedni vele, hogy szavak nélkül is megsejtsük szándékát. Csak egy egyszerű iránymutatást alkalmazok és javallok magam is: a szeretet és alázat mércéjét. Amennyire jutok ezekben, annyira legalább nem keresztezem Isten útját. Azért ez valami. Honnan veszem a bátorságot? Jézus példájából, aki a szeretet és az alázat útját járta egész életében.

Isten szándékait velünk még abban sejthetjük meg, milyen képességekkel, tehetségekkel vértezett fel. Nem könnyebb talentumainkat felismerni, mint Isten szándékát, hiszen világi szemmel csak világi képességeket látunk, rengeteg olyan adomány rejtve marad, amelyek Isten küldetésében lesznek nyilvánvalóak és nélkülözhetetlenek. Kicsit is megismerve Őt, elhihetjük, mindent megad a küldetésünkhöz és nem indít olyan útra, ahol ne tudnánk ellátni a ránk bízott feladatot. Ezért, ha úgy érezzük, küldetésünkben nincsenek megfelelő feltételek, körülmények, akkor alighanem rosszul látjuk a helyzetet. Vagy nem az Isten rendelte küldetésünkben vagyunk, vagy nem látjuk be, hogy a legkiválóbb alkalmunk van a feladathoz. Alkalmasnak meg amúgy is alkalmatlanok vagyunk magunkban bármire is, annyiban válunk be, amennyiben tudunk Istennek nekünk szóló akaratában helytállni. Vezetésével használhatjuk talentumainkat az Ő dicsőségére és a mi üdvösségünkre szeretettel és alázattal, nem pedig a világban szerzett dicsőségünkért kevélykedve és ítélkezve.

Templomlépcső, 2023. június